

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000589

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-01-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тао Цзинь ...

2. Jin .. Тао

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9324-8440

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії за спеціальністю 025 - Музичне мистецтво

Дата захисту: 26-01-2024

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 3338

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Становлення концертного стилю гри на гобої у творчості композиторів кінця XIX-початку XX ст.
2. The formation of the concert style of playing the oboe in the creative work of the composers of the late 19th – early 20th centuries

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню концертного стилю гри на гобої та еволюції концертності як ключової ознаки творів, написаних для інструмента протягом XVII-першої третини XX ст. Актуальність теми пов'язана з необхідністю обґрунтувати становлення концертного стилю гри на гобої як історичний, динамічний процес; усвідомити еволюцію творчості для гобоя як систему через аналіз ключових творів концертного жанру; сформулювати цілісне уявлення про складові концертного стилю гри на гобої. Мета дослідження – надати наукову презентацію типових ознак, жанрових та стилістичних особливостей творів для гобоя композиторів XVIII – першої третини XXст. в аспекті становлення концертного стилю гри. Матеріалом дисертації є : 1) твори для гобоя в історичній перспективі: концерти А. Марчелло, Г. Ф. Генделя, Й. Ф. Фаша (епоха бароко), Й. Гайдна, Л. Лебруна (класицизм), концерт В. Белліні, фантазії, концерти, п'єси А.

Паскуллі (романтизм), концерт Ю. Гусенса та Фантазія-квартет для гобоя та струнних Б. Бріттена; 2) виконавські версії А. Маккензі, А. Майера, О. Гернс (Концерт Ю. Гусенса), М. Понселя (концерт А. Марчелло), версії О. Зоболі та автора дисертації (твори А. Паскуллі). Теоретичну базу складають монографії, журнальні статті, розвідки широкого кола музикологів з міжнародної асоціації виконавців на гобої та фаготі IDRS (Ф. Бейт, Паолі, Бергалоцці, Вудвордт. Дж. Бургес-Брюк, Бейнс та ін.). Методологія дисертації відповідає позиціям когнітивного музикознавства, що розробляє кафедра інтерпретології та аналізу музики ХНУМ імені І.П. Котляревського (Л. Шаповалова, Ю. Ніколаєвська): розділи аналітичної інтерпретології та виконавської поетики, що концентрують увагу на таких параметрах твору, як інтерпретація жанрів та стилю у творчості композиторів, феноменологія виконавського стилю, звуковий образ інструменту, виконавська драматургія, стиль виконання (гри). Наукова новина отриманих результатів. Представлена розвідка є першим досвідом наукової презентації історичного становлення концертного стилю гри на гобої в XVII–першій третині XX ст. з позицій інтерпретології. Структура роботи містить три розділи. У Розділі 1 увагу зосереджено на органологічних та історіографічних засадах вивчення гобоя. Окремий аспект становить авторський погляд на вібрато на гобої. Запропоновано авторські визначення понять стилю, концертності, виконавської поетики. Визначено концепт «стиль концертування» – це наявність на рівні технічних та жанрових ознак концертної презентації інструмента. Для гобоя це означає віртуозність в широкому розумінні, різнорівневий діалог «соліст-оркестр», швидка зміна образної сфери, багатство семантичних амплуа, залучення крайніх регістрів, техніка аплікатури. Ці якості складають розуміння виконавської поетики як інструмента аналізу відповідних якостей музики для гобоя. Другий і третій розділи присвячені етапам становлення концертного стилю гри на гобої від XVII до початку XX ст. Зазначено, що в період бароко гобой є ефективним як на тихому, так і на гучному динамічному нюансі; семантичні амплуа урізноманітнилися: гобой ідеально відбивав різні настрої: радість, сміливість, смуток, страх, ненависть, лють, гнів та любов. Концертність пов'язана перш за все з активним імпровізуванням, що надає композиторам простір для творчості та прояву майстерності виконавця у трактуванні сольного інструмента. У творах доби класицизму концертність та віртуозність вимірювались вмінням виявити особливості звучання інструмента у широкому образному діапазоні (від м'яких, задушевних тем до блискучих, героїко-драматичних); аплікатурній техніці, звукових ефектах від залучення крайніх регістрів. Етап романтизму в музиці XIX ст. додав як творів концертних жанрів, так й презентував нові сенси віртуозності, зосереджені зокрема у творчості Антоніо Паскуллі. У другій половині XIX ст. відбулось формування композиторських та виконавських шкіл, які дали поштовх розвитку виконавства. Час кінця XIX–початку XX ст. – період розквіту віртуозності гри на гобої, він є етапом усталення тих параметрів, що стали засадничими протягом наступного періоду XX ст. зі всіма його трансформаційними процесами. Нове розуміння віртуозності, яке стало ключовим в епоху Романтизму, присутнє у творах А. Паскуллі. У Розділі 3 проаналізовано новий етап становлення концертного стилю гри, який в першій половині XX сторіччя пов'язаний з композиторсько-виконавською школою Великої Британії. Проаналізовано Концерт Ю. Гусенса і Phantasy Quartet (Con Oboe) Б.Бріттена: в них концертність має вияв через насиченість віртуозними пасажами, різноманітність артикуляційних прийомів, вібрато, принциповій увазі до солістів. У Висновках підсумовані результати щодо історичної та інструментальної семантики та технології гри на гобої. Узагальнені ознаки концертного стилю гри як «матриці віртуозності», яка існує й в мистецтві XX–XXI ст., не втрачаючи актуальності і уможливаючи існування гобоя у всіх без виключення мистецьких стилях та напрямках.

2. The dissertation is devoted to the study of the concert style of playing the oboe and the evolution of concert quality as the key feature of the compositions written for the instrument during the 17th and first third of the 20th centuries. The purpose of the study is to provide a scientific presentation of typical features, genre and stylistic features of compositions for the oboe by the composers of the 18th – the first third of the 20th centuries in the aspect of developing a concert style of playing. The material of the dissertation is: 1) compositions for the oboe in a historical perspective: concertos by A. Marcello, G. F. Handel, J. F. Fasch (baroque era), J. Haydn, L. Lebrun (classicism), a concerto by V. Bellini, fantasies, concertos, plays by A. Pasculli (romanticism), a concerto by E. Goossens and Fantasy Quartet for the oboe and strings by B. Britten; 2) performance versions by A. McKenzie, A.

Mayer, O. HERNS (a concerto by E. Goossens), M. PONSSEL (a concerto by A. Marcello), versions by O. ZOBOLI and the author of the dissertation (compositions by A. Pasculli). The theoretical basis consists of monographs, journal articles, researches of a wide range of musicologists from the international association of oboe and bassoon performers IDRS (F. Beit, Paoli, Bertalozzi, Woodwardt, G. Burgess/H. Bruce, Baines, Leclair etc). The methodology of the dissertation corresponds to the positions of cognitive musicology developed by the department of interpretology and analysis of music of the I.P. Kotlyarevsky KhNUA (L. Shapovalova, Y. Nikolaievskaya). The scientific novelty of the obtained results. The presented research is the first experience of a scientific presentation of the historical formation of the concert style of playing the oboe in the 17th–first third of the 20th centuries from the standpoint of interpretology. The structure of the work contains three sections. Section 1 focuses on the organological and historiographical foundations of the study of the oboe. The author's definitions of the concepts of style, concert quality, performing poetics are offered. The concept of "concerting style" is defined as the presence at the level of technical and genre features of a concert presentation of an instrument. For the oboe, this means virtuosity in the broadest sense, a multi-level "soloist-orchestra" dialogue, a quick change of the figurative sphere, a wealth of semantic roles, the involvement of extreme registers, and the technique of fingering. These qualities make up the understanding of performing poetics as a tool for analysing the relevant qualities of oboe music. The second and third sections are devoted to the stages of formation of the concert style of playing the oboe from the 17th to the beginning of the 20th century. It is noted that in the Baroque period the oboe is effective both on quiet and loud dynamic nuances; the semantic roles varied: the oboe perfectly reflected different moods: joy, courage, sadness, fear, hatred, rage, anger and love. The concert quality is primarily associated with active improvisation, which gives composers space for creativity and the manifestation of the performer's mastery in the interpretation of a solo instrument. In the compositions of the era of classicism, concert quality and virtuosity were measured by the ability to reveal the peculiarities of the instrument's sound in a wide figurative range (from soft, heartfelt themes to brilliant, heroic-dramatic ones); the fingering technique, sound effects from the involvement of opposite registers. The stage of romanticism in the music of the 19th century added compositions of concert genres as well as presented new senses of virtuosity, concentrated in particular in the creative work of Antonio Pasculli. The end of the 19th and the beginning of the 20th centuries is the period of heyday of the oboe playing virtuosity, it is the stage of establishment of those parameters that became basic during the following period of the 20th century with all its transformational processes. A new understanding of virtuosity, which became key in the era of Romanticism, is present in the compositions by A. Pasculli. Section 3 analyses a new stage of formation of the concert style of playing, which in the first half of the 20th century is associated with the composing-performing school of Great Britain. E. Goossens Concerto and B. Britten's Fantasy Quartet (Con Oboe) are analysed. The Conclusions summarize the results regarding the historical and instrumental semantics and technology of playing the oboe. We generalized features of the concert style of playing as a "matrix of virtuosity", which also exists in the art of the 20th–21st centuries, without losing its relevance and enabling the existence of the oboe in all artistic styles and directions without exception.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Tao Jin. Performance characteristics of Eugene Goossens's Concerto for Oboe and Orchestra. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. Вип. 60 / Харків. нац. ун-т

мистецтв імені І. П. Котляревського; ред. упоряд. Ю. П. Величко, Л. В. Русакова. Харків : ХНУМ, 2021. Вип. 60. С. 167–183.

- Тао Цзінь. Концертні фантазії для гобою Антоніо Паскуллі як втілення нового сенсу віртуозності у творчості XIX ст. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 53. Том 2. С. 103–111.
- Тао Цзінь. Риси концертності у Фантазії-квартеті для гобою та струнних Б. Бріттена. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 60. Том 4. С. 62–68.
- Tao Jin. Compositions for the oboe by A. Pasculi: on the way to the formation of the concerto style of playing at the turn of the 19th-20th centuries. European Journal of Arts. Scientific journal. № 4. Vienna, 2021. P. 118–124.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ніколаєвська Юлія Вікторівна
2. Yuliia Nikolaievska

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7256-4214

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57419341300; Web of Science Researcher ID: AAY-6422-2021;
<https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=-l-obkAAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ракочі Вадим Олександрович
2. Vadym Rakochi

Кваліфікація: д. мист., 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-4025-2213**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Комунальний заклад вищої освіти Київської обласної ради "Академія мистецтв імені Павла Чубинського"**Код за ЄДРПОУ:** 02214938**Місцезнаходження:** вул. Івана Мазепи, б. 15, Київ, 01601, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Обласна державна адміністрація**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Громченко Валерій Васильович
2. Valerii Hromchenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2446-2192**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради"**Код за ЄДРПОУ:** 02214515**Місцезнаходження:** вул. Ливарна, 10, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Держадміністрація**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Овчар Олександр Павлович
2. Oleksandr Ovchar

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1274-2362**Додаткова інформація:**

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Палій Ірина Олегівна

2. Iryna Paliy

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9874-6825

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Рощенко Олена Георгіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Рощенко Олена Георгіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Поліна Кордовська

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна